

Artikel 39 vragen inzake jeugdbescherming

Afgelopen periode heeft de commissie Samenleving van de Goudse Gemeenteraad veel aandacht gehad voor de situatie rondom jeugdbescherming. Dat er zorgen zijn over de jeugdbescherming is niet alleen in Gouda, landelijk wordt de noodklok meerdere malen geluid en de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) geeft aan niet meer te kunnen handhaven omdat de randvoorwaarden voor het uitvoeren van het werk niet ingevuld kunnen worden.

Als commissie Samenleving zien we enerzijds de noodkreten vanuit de inwoners die te maken krijgen met jeugdbescherming, en anderzijds ervaren we weinig grip op onze rol als gemeenteraad in dit dossier. Daartoe hebben we 22 januari 2024 een extra beeldvormende vergadering belegd om geïnformeerd te worden over de mogelijkheden die er wél zijn om met name de controlerende rol van de Raad invulling te geven.

Dit heeft geleid tot het stellen van de volgende politieke vragen aan het college.

Gouds beeld

Tijdens de beeldvormende vergadering van 22 januari jl. werd informatie gedeeld over de gecertificeerde instelling (GI) Jeugdbescherming West (JBW) als geheel. Dit is ook het geval bij verantwoordingsinformatie die jaarlijks wordt aangeleverd. Dit terwijl bekend is dat de situatie in Gouda, zo werd ook beaamd deze avond door JBW, sterk afwijkt van de gemiddelden van JBW.

1. Kan de portefeuillehouder bevestigen dat de cijfers die door de verschillende GI's op dit moment worden aangeleverd, niet met elkaar te vergelijken zijn?
 - a. Is de portefeuillehouder het met ons eens dat om grip te krijgen op de situatie voor Goudse inwoners die met Jeugdbescherming te maken krijgen, het zeer wenselijk is om in beeld te krijgen wat de cijfers specifiek voor Gouda zijn?
 - b. Is de portefeuillehouder bereid om tijdens de contractonderhandelingen met de GI's afspraken te maken over het op een dusdanige manier aanleveren van de verantwoordingscijfers minimaal aangaande de instroom, doorstroom en uitstroom en alsmede de cliënt en medewerker tevredenheid, dat deze specifiek voor locatie Gouda te duiden zijn, én te vergelijken zijn met de andere GI's?
 - c. Is de portefeuillehouder bereid om deze beelden minimaal tweemaal per jaar te delen tijdens de reguliere rapportages die naar de Gemeenteraad komen?

Een veelgehoorde reden (ook in Gouda) om geen hulp te vragen, is de angst om 'verstrikt' te raken in de jeugdhulp en in een situatie te komen die van kwaad tot erger gaat. Dit hebben we ook gezien bij de Toeslagenaffaire, waarbij hulp vragen aan de overheid heeft kunnen leiden tot 'vermorzeling' door het systeem.

2. Herkent de portefeuillehouder deze angst?
 - a. Zijn er situaties bekend in Gouda die deze angst rechtvaardigen?
 - b. Zo ja, welke maatregelen worden genomen om dit risico te mitigeren?

In een gezin te maken krijgen met jeugdbescherming, of een (dreigende) uithuisplaatsing, is voor veel gezinnen en hun naasten zeer traumatisch. In veel gevallen is er al hulpverlening bij dat gezin betrokken.

3. In hoeverre wordt er in Gouda bij een situatie van een (dreigende) uithuisplaatsing, specifieke ondersteuning aangeboden om met de nieuw ontstane situatie om te gaan?
 - a. Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe ziet dit aanbod eruit?
 - b. Zijn er cijfers bekend hoe vaak deze ondersteuning in Gouda wordt aangeboden?
 - c. Door wie wordt deze ondersteuning aangeboden?
 - d. Hoe vaak wordt deze ondersteuning ook aangenomen door het gezin?
 - e. Zijn er casussen bekend waarbij hulp en ondersteuning niet zijn aangeboden terwijl deze wel voorhanden was? Zo ja, kunt u dit toelichten?

Toezicht en kwaliteitsborging

Een van de belangrijkste peilers voor kwaliteitsborging, is het voldoen aan de wettelijke vereisten zoals deze in de Jeugdwet zijn vastgelegd.

4. Heeft de portefeuillehouder zicht in hoeverre de GI's waar we in Gouda aan verbonden zijn, voldoen aan de wettelijke vereisten uit de JW.
 - a. Zo ja, kunt u uw beelden met ons delen? Wilt u minimaal ingaan op:
 - i. Artikel 4.1.1 (wijze van organiseren van de GI en handelen van hulpverleners)
 - ii. Artikel 4.1.3 (hulpverleningsplan of plan van aanpak)
 - iii. Artikel 4.1.4 (systematische bewaking, beheersing en verbetering van de kwaliteit van de hulpverlening)
 - b. Indien het antwoord 'nee' is, bent u van mening dat u hier zicht op zou moeten hebben?
 - c. Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke stappen onderneemt u om hier wel zicht op te krijgen?
 - d. Stuurt u als verantwoordelijk wethouder jeugd actief op deze wettelijke vereisten uit de jeugdwet? Zo ja, op welke manier? Zo nee, waarom niet?

Cliënttevredenheid

Cliënttevredenheid binnen GI's is een onderwerp waar maar lastig voortgang op te boeken lijkt. Het feit dat de maatregelen die genomen worden in de meeste gevallen opgelegd zijn, zou ons niet moeten weerhouden om zicht te willen hebben op de ervaren cliënttevredenheid, en de acties die genomen worden om deze te vergroten.

5. Is de portefeuillehouder bereid om te onderzoeken op welke wijze ervaringsdeskundigen ondersteuning kunnen bieden bij het bepalen op welke wijze cliënttevredenheid kan worden gemeten en verbeterd?
 - a. Zo ja, welke stappen gaat u daarop ondernemen? Zo nee, waarom niet?

Meldbriefprocedure

De meldbriefprocedure is een procedure die op veel kritiek kan rekenen. Vorig jaar is ruim 1 op de 4 maatregelen verlengd buiten de rechtszaal om. Er wordt op dit moment ook een [proefproces gehouden](#) om deze procedure te beëindigen.

6. Hoe kijkt de portefeuillehouder aan tegen de meldbriefprocedure? Kunt u dat toelichten?
 - a. Zijn er cijfers bekend over in hoeveel gevallen verlengingen van maatregelen voor Goudse inwoners buiten de zitting om zijn uitgesproken via deze procedure?
 - b. Zo ja, kunt u deze met ons delen?
 - c. Zo nee, waarom niet? Welke stappen gaat u daarop ondernemen?

Klachtenprocedure

Een veelgehoorde frustratie is dat Goudse inwoners die onder jeugdbescherming vallen, het gevoel hebben nergens heen te kunnen met hun klachten over de ondersteuning die ze vanuit de GI ontvangen.

7. Artikel 2.5 lid 1, 2 en 3 van de jeugdwet spreekt over de rol van het college betreffende de vertrouwenspersoon. Hoe is de rol van vertrouwenspersoon voor onze gemeente ingericht?
 - a. Op welke wijze informeert het college de jeugdige en (pleeg)ouders over de mogelijkheid hier gebruik van te maken?
 - b. Hebben jeugdigen en (pleeg)ouders de mogelijkheid om zonder tussenkomst van derden contact te hebben met deze vertrouwenspersoon?
 - c. Zijn er cijfers bekend over het gebruik van deze vertrouwenspersoon?
 - d. Zo ja, kunnen deze gedeeld worden? Zo nee, waarom niet?
8. Op welke wijzen is de interne klachtenprocedure nu bij de GI's ingericht?
 - a. In hoeverre is deze ingericht volgens artikel 4.2.1 van de Jeugdwet?
 - b. Is bekend welke knelpunten hierbij worden ervaren door zowel de GI als de betrokken inwoner?
 - c. Is er een rol voor de zorgmarinier in de behandeling van deze klachten?
 - d. Is bij het college bekend in hoeverre er geleerd is van ingediende klachten bij de GI?
 - e. Zouden we de cijfers over de aard en omvang van de klachten als Gemeenteraad kunnen ontvangen?
 - f. Indien het antwoord 'nee' is, waarom niet?

9. Welke mogelijkheden zijn er voor Goudse inwoners om buiten de GI hun klachten kenbaar te maken en te laten behandelen?
- Is bekend welke knelpunten hierbij worden ervaren door zowel de GI als de betrokken inwoner?
 - Is er een rol voor de zorgmarinier in de behandeling van deze klachten?
 - Welke cijfers zijn er bekend over de klachtenafhandeling buiten de GI's?
 - Zouden we deze cijfers als Gemeenteraad kunnen ontvangen?
 - Indien het antwoord 'nee' is, waarom niet?
10. Welke alternatieven zijn er lokaal denkbaar om klachten op een toegankelijke manier te behandelen?
- Is de portefeuillehouder bekend met gemeenten die dit op een andere manier hebben vormgegeven en waar positieve resultaten worden behaald?
 - Zo ja, welke zijn dat?
 - Zo nee, bent u bereid dit te onderzoeken?

Deze vragen worden gesteld namens de volgende fracties:

Heike Brandes – D66
Tim Geluk van den Burg – Groen Links
Mirjam Roos – ChristenUnie
Sophie Heesen – PvdA
Sjane-Marie Koppers – Gouda Positief
Bo Boxma – VVD

Margreeth van Dijk – CDA
Martin de Jong – SGP
Beatrijs Lubbers – PvdD
Linda Verschut – Leefbaar Gouda
Theresia Uittenbroek – Gouda Vitaal
Rüstem Çetin - GBG